

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст
вул. Архітектора Городецького, 13,
м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Міністерство економіки України

Відповідно до листа Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України від 11 січня 2022 року № 902/1/1-22 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 11 січня 2022 року № 04-16/13-2022/5639) у Міністерстві юстиції України здійснено правову експертизу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ціни і ціноутворення» щодо вдосконалення державного регулювання цін на продукти харчування, що мають істотну соціальну значущість» (реєстраційний № 6374-1 від 17 грудня 2021 року), поданого народними депутатами України Абрамовичем І.О. та іншими (далі – проект Закону), та у межах компетенції повідомляється.

Вважаємо за необхідне зазначити, що позицію стосовно підтримки чи неспідтримки законопроекту, ініційованого народними депутатами України, має висловити Міністерство економіки України, як орган, який визначено відповідальним за підготовку проекту експертного висновку Кабінету Міністрів України до вказаного проекту Закону.

Водночас під час визначення позиції щодо підтримки або неспідтримки проекту Закону в межах підготовки проекту експертного висновку Кабінету Міністрів України до проекту Закону Міністерство юстиції України пропонує врахувати зауваження до нього, що полягає у такому.

Проектом Закону в цілому пропонується доповнити Закон України «Про ціни і ціноутворення» положеннями, якими передбачається запровадження Верховною Радою України державного регулювання цін на продукти харчування, що мають істотну соціальну значущість, шляхом встановлення Кабінетом Міністрів України граничної торговельної надбавки (націнки), що нараховується до відпускної ціни виробника, із визначенням її максимального розміру, а також встановлення обов'язкового переліку продуктів харчування, ціни на які підлягають такому державному регулюванню.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 5087/491-4-22/7.3.6 від 17.01.2022

Підписувач Банчук Олександр Анатолійович

Сертифікат 3ED5083160DBC59B04000000175A050059DB2900

Дійсний з 17.09.2021 9:38:54 по 17.09.2022 9:38:54

Проте, відповідно до статті 6 Конституції України органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією України межах і відповідно до законів України. Вказана вимога встановлена також у частині другій статті 19 Конституції України, яка зобов'язує органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадових осіб діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

При цьому, пунктом 3 статті 116 Конституції України забезпечення проведення фінансової та цінової політики віднесено до повноважень Кабінету Міністрів України.

Разом з тим, згідно з пунктом 5 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики.

Цінова політика, тобто стратегія держави щодо встановлення і зміни цін, є однією із складових частин внутрішньої економічної і соціальної політики держави. Конституційне повноваження Верховної Ради України на визначення засад цієї політики реалізоване нею, зокрема у Законі України «Про ціни і ціноутворення», який сформулював основні принципи встановлення і застосування цін і тарифів та організації контролю за їх дотриманням на території України.

Згідно зі статтями 5, 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення» Кабінет Міністрів України забезпечує проведення державної цінової політики, здійснює державне регулювання цін, визначає повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін, якщо інше не визначено законом або міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, визначає перелік товарів, державні регульовані ціни на які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, якщо інше не визначено законом.

Державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень шляхом установаження обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання фіксованих цін, граничних цін, граничних рівнів торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди), граничних нормативів рентабельності, розміру постачальницької винагороди, розміру доплат, знижок (знижувальних коефіцієнтів), запровадження процедури декларування зміни ціни та/або реєстрації ціни.

Крім того, відповідно до абзаців сьомого, восьмого частини першої статті 3 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» Кабінет Міністрів України у сфері захисту населення від інфекційних хвороб розробляє та затверджує перелік товарів, що мають істотну соціальну значущість, а також встановлює граничні ціни для оптової та роздрібної

торгівлі, зокрема, товарами що мають істотну соціальну значущість, з урахуванням постачальницько-збутової надбавки та граничної торговельної (роздрібної) надбавки.

При цьому, перелік товарів, що мають соціальну значущість, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2020 року № 341 «Про заходи щодо стабілізації цін на товари, що мають істотну соціальну значущість, товари протиепідемічного призначення», частково містить продукти харчування, зазначені у частині першій статті 15¹ Закону України «Про ціни і ціноутворення», запропонованій проектом Закону.

Пунктом 2 вказаної постанови Кабінету Міністрів України запроваджено державне регулювання цін на вказані товари шляхом декларування зміни роздрібних цін.

Також пунктом 41⁴ постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» встановлено на період дії карантину граничний рівень торговельної надбавки в розмірі не більше 10 відсотків оптово-відпускної ціни на хліб житньо-пшеничний, батон, крупу гречану, цукор-пісок, борошно пшеничне вищого ґатунку, макаронні вироби вітчизняного виробництва (вермішель з борошна пшеничного вищого ґатунку), молоко пастеризоване жирністю 2,5 відсотка (у плівці), олію соняшникову, яйця курячі категорії С1, птицю (тушку курячу) та масло вершкове жирністю 72,5 відсотка з урахуванням рекламних, маркетингових, логістичних послуг, послуг з підготовки, обробки, пакування, інших послуг, пов'язаних з реалізацією кінцевому споживачу.

З огляду на викладене, врегулювання питання щодо ціноутворення на продукти харчування, що мають істотну соціальну значущість, у запропонований спосіб, на нашу думку, виходить за межі повноважень Верховної Ради України.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК